

Les ordinacions municipals de Conesa (segles XIV-XV)

Jaume Teixidó i Montalà

Paraules clau: Baixa Segarra, Conesa, ordinacions municipals, segles XIV-XV.

Aquest treball vol donar a conèixer les ordinacions municipals de Conesa compilades l'any 1453, segurament, per manament del consell. Sobre la població hi ha diferents estudis que mostren que la municipalitat ja estava formada en l'època medieval¹, període en què el monestir de Santes Creus aconseguí, definitivament, la senyoria, concretament l'any 1383.

El document objecte d'estudi està dipositat a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona². És un quadern de divuit folis en molt mal estat de conservació, afectat per la humitat i de difícil lectura. A més els dos darrers fulls es troben partits per la meitat en sentit vertical, fet que impossibilita conèixer el nombre exacte d'ordenaments transcrits i el seu contingut.

La vila de Conesa en el segle XIV era una de les poblacions més importants de la comarca. El nombre de focs, l'any 1365, era de 125 i pocs anys més tard, el 1378, s'havien reduït a 120. Era una població que celebrava mercat setmanal, privilegi concedit pel rei Jaume I.

Les ordinacions municipals de Conesa foren redactades escrites a mitjans del segle XIV, les més antigues que es referencien pertanyen al 1357, i meitat del segle XV, amb dos capítols afegits a inicis del segle XVI –un del 1518– (núm. 165 i 166). Formen un cos de 204 capítols o ordenaments recopilats l'any 1453, menys els dos esmentats anteriorment, i sense comptar els que es troben en els folis 17 i 18.

A la Conca de Barberà³ són diverses les ordinacions municipals que a mesura que han

1. GRAU PUJOL, Josep. M; GUAL VILÀ, Valentí; PIJOAN PARELLADA, Josep; PUIG TÀRRECH, Roser. *Conesa*. Barcelona, Rafel Dalmau, editor, 1989; *Els Castells catalans*. Barcelona: Rafel Dalmau, editor, volum IV, 2a ed., 1993, pàg. 219-226.
2. AHAT, fons de la parròquia de Conesa, caps 12, núm. 86, lletra D.
3. PALAU i DULCET, Antoni. *Ordinacions de Prenafeta, Miramar, Figuerola i Montornés. 1459*. Montblanc: Impremta Requesens, 1930; CORBELLÀ, Ramon. *Lo nostre poble. Aplech de notícies fahents pera l'història de Vallfogona*. Vic: Tipografia Catòlica de sant Josep, 1898, pàg. 46-50 i 54-55; CORBELLÀ, Ramon. *Història de Vallfogona*. Vic: Impremta i llibreria Ausetana, 2 edició, 1913, pàg. 46-51 i 55-56; CAPDEVILA i MIQUEL, Tomàs. "Unes ordinacions de Vilanova de Prades". A: *La Cruz. Diario Católico*. Tarragona, 22 de setembre de 1935; ALTISENT, Agustí. "Ordinacions de l'Espluga de Francolí Sobirana (1347)". A: *Arrells. Miscel·lània d'aportacions històriques i documentals de l'Espluga de Francolí*,

estat localitzades s'han publicat, de la mateixa manera que en altres poblacions properes.⁴ Des de finals del segle XIX i fins a l'actualitat, la transcripció d'aquests documents normatius de la vida local han mostrat la progressiva consolidació de les universitats. No tots pertanyen a l'època medieval, sinó que la majoria són posteriors. Les més antigues de la comarca són les de la Guàrdia dels Prats de l'any 1275.⁵

Les ordinacions apareixen en les poblacions quan hi ha una consolidació del règim municipal, quan posseeixen uns òrgans de govern. Aquest fet s'inicia cap a finals del segle XIII per desenvolupar-se definitivament durant el segle següent, iniciada, principalment, per les poblacions més importants. A mesura que el règim municipal es va estenent cap a les poblacions més petites, aquestes també creen el seu propi ordenament. Moltes són les poblacions, en aquests dos segles, que redacten les seves ordinacions, algunes de les quals de la comarca.

Regulaven tots els aspectes de la vida pública i privada: els càrrecs de la vila, la moral i els costums, la protecció dels conreus, la sanitat, l'urbanisme, etc.

Alguns dels capítols de les ordinacions de Conesa mostren que són realitzades amb el vistiplau del senyor. Hi apareix el nom de Pere de Conesa i de l'abat de Santes Creus, senyor de la població des de l'any 1383. La promulgació de les ordinacions era de fet un acord entre la universitat de la vila i l'autoritat jurisdiccional. Ho podem observar en algunes ordinacions on apareix aquesta fórmula (per exemple en el capítol 100): *ordonaren los dits jurats e prohoms ab conseyl e ab voluntat de la senyoria de dit lloch*. La iniciació del text corria a càrrec del consell, però aquest depenia de la voluntat del senyor que el confirmava. Els habitants es reunien en assemblea, composta dels jurats i prohoms, i confeccionaven el text. Aquesta era presidida pel batlle que representava al senyor. Una vegada aprovats els capítols eren ratificats pel senyor, com podem observar en les dictades el 8 de juliol de 1368 que són aprovades per *en Guillem Max, balle del honrat en Pere de Conesa*.

Una mostra de la intervenció de la senyoria en l'aprovació de les ordinacions la trobem en les ordinacions del guardià (capítols 167-198) en les quals la universitat

núm. 1. Casat de l'Espluga de Francolí, 1980, pàg. 131-157; BERGADÀ i ESCRIVÀ, Àngel. *Vimbodí. Estudi històric, sociològic i religiós*. Vimbodí: parròquia de Vimbodí, 1978, pàg. 228-240 i 250-265; PORTA i BALANYÀ, Josep M. "Les ordinacions municipals de Montblanc (segles XVIII i XIX)". A: *Aplec de Treballs*, núm. 14. Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, 1996, pàg. 97-136.

4. MORELLÓ i BAGET, Jordi. "El règim municipal de Valls segons unes ordinacions de 1369". A: *Historia et Documenta*, núm. 1. Valls: Arxiu Històric Comarcal de Valls, desembre de 1994, pàg. 11-39.; PAPELL TARDIU, Joan. "Les ordinacions municipals de Valls. Segles XIII i XIV". A: *Historia et Documenta*, núm. 2. Valls: Arxiu Històric Comarcal de Valls, desembre de 1995, pàg. 9-65; FARRÉ LLORETA, Benet. *El Vilosell. Un poble a l'ombra de Poblet. Notes històriques*. El Vilosell: Ajuntament, 1984, pàg. 193-207; GRAU i PUJOL, Josep M. "Unes ordinacions de Tarrés (1743)". A: *Aplec de Treballs*, núm. 17. Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, 1999, pàg. 15-32.

5. CARRERAS i CANDI, Francesc. "Ordinacions urbanes per lo bon govern a Catalunya (segles XIII a XVII)". A: *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, XI, Barcelona, 1923-1924.

reglamentava els capítols i aquests eren aprovats per l'abat de Santes Creus, que en ocasions hi afegia algun aclariment o anotació.

Les ordinacions municipals de Conesa són unes disposicions dictades d'una manera continuada i successiva a través d'un segle. Segurament que no són totes les emeses, ja que ens trobem davant d'un document que les aplega i les que ja no estaven vigents o corregides no foren anotades pe l'escrivà. Les ordinacions municipals s'anaven dictant a mesura que les necessitats de la població evolucionaven i es feia necessari legislar sobre un determinat assumpte. D'aquesta forma se'n derogaven algunes i se'n creaven de noves, en una evolució constant de la normativa local.

A Conesa, encara que no totes les ordinacions tenen datat l'any en què foren redactades i aprovades, bona part corresponen a finals del segle XIV. Les dates amb els corresponents capítols són:

Data	Capítols
No consta	Cap. 1-112
No es llegeix la data	113-117
2 de juliol de 1357	118-129
1 de maig de 1364	130-132
5 de gener de 1371	133-134
"dia d.Aparici" de 1371	135
14 de maig de 1368	136-138
14 de novembre de ¿1368?	139-140
8 de juliol de 1368	141-144
15 de juliol de 1368	145-151
11 de gener de 1371	152-153
19 de juliol de 1370	154
"dia de sant March" de 1371	155
6 de juny de 1372	156-157
12 de setembre de 1379	158
3 de març de 1381	159-161
18 d'octubre de 13..	162-163
7 de ¿? de 1382	164
Dos capítols del segle XVI, un dels quals, del 10 de maig de 1518	165-166
[sense data]	167-198
15 de setembre de ¿1425?	199-200
8 de març de 1441	201-204
16 de març de 1447	205

Plaça Major de Conesa (1923).

Foto: Josep Salvany (Arxiu ACBS, 110)

L'escrivà del document no respectà la data en què foren promulgades, sinó que les escriví d'una manera desordenada. El gruix més important és al principi, del capítol 1 al 112. Pot ser que fossin redactades l'any de la confecció del document o en una data propera i que la universitat determinés que calia anotar les ordinacions vigents en un únic document. Algunes d'aquest primer apartat es repeteixen posteriorment i pertanyen a capítols aprovats durant el segle XIV.

El contingut de les ordinacions

Les ordinacions municipals de Conesa formen un gran conjunt de capítols que abasten tots els aspectes de la vida quotidiana de la població i dels seus habitants. El nombre molt considerable de capítols que té ens demostra que la vida municipals havia assolit un grau de maduresa.

Les hem dividit en diferents grups que abasten els aspectes que tracten els diferents capítols: règim de la universitat, policia urbana, policia rural, activitats comercials i relacions de dret.

El primer grup, règim de la universitat, fa referència a l'ordenació dels òrgans d'administració del municipi, com poden ser els jurats, els consellers, etc. És un dels apartats on hi hem trobat pocs ordenaments. La major part regulen diferents oficis de la vila, però també se'n troben que regulaven l'assistència al consell (cap. 135 i 163).

Es regulava que tots els qui fossin elegits per algun dels oficis de la vila havien d'exercir el càrrec un any (cap. 2), es manava que es fes un llibre on s'anotessin tots els jornals que es feien per a la vila (cap. 86) i els sous que havien de cobrar pel seu treball (cap. 132 i 158).

En el segon grup, policia urbana, hi hem englobat els següents apartats: urbanisme, neteja dels carrers, ús d'armes, observança de festes religioses, jocs, etc. Els dos punts amb un major nombre de capítols són els referits als jocs i a les noces.

Els jocs estaven, la major part, prohibits en la vila i terme de Conesa, tret d'un breu període de temps. El joc més perseguit era el de daus. Són interessants els capítols referents a les noces, en les quals era regulada, entre altres coses, la manera de pagar el convit.

Es regulava que els carrers havien de tenir més de deu pams i es penalitzava al veí que edificqués sense tenir-ho en compte (cap. 37), també es prohibia tenir llenya apilada al carrer de nit (cap. 129), el pas de les aigües pels carrers (cap. 107). Un aspecte important era l'ús d'armes; era prohibit portar-ne de nit (cap. 52).

També trobem capítols referents a la sanitat, en els quals es prohibia rentar en diverses fonts (cap. 9 i 76).

El tercer apartat, policia rural, és l'apartat més important, més reglamentat; s'hi troben la major part dels capítols. L'ordenació, en aquest punt, era molt detallada i abastava una gran casuística: pastures, cacera, camins veïnals, pas per propietats, entrada d'animals en conreus, etc.

Els apartats més importants són els de la protecció a la propietat privada i la vigilància rural, encaminada a la protecció de la propietat agrària davant els atacs de persones i animals. Per a salvaguardar-la, les autoritats locals nomenaven uns agents que eren: guardians de terme, vinyòvolos o messeguers.

El quart grup, activitats comercials, engloba els establiments de productes alimentaris (carnisseria i fleca), així com també la venda de peix (cap. 164 i 204), regulació dels pesos i mesures, la taverna, la venda de productes per part dels revenedors, etc.

La major part dels capítols tenen com a referència la carnisseria i la fleca. En aquesta darrera s'ajusten els productes i la qualitat que ha de tenir el pa, el temps de durada de l'arrendament de la fleca (cap. 66) i el preu del producte (cap. 147). En la carnisseria es prohibeix tocar la carn, ni les peses, sense el consentiment del carnisser (cap. 51), la prohibició de tallar carn de moltó en el mateix lloc on era tallada la resta (cap. 95), que fos enganyat el comprador en la carn (cap. 108) i que el carnisser no vengués la carn tallada pels jueus (cap. 199).

En el cinquè punt, relacions de dret, hi hem inclòs tots els capítols que tenen algun element jurídic, com per exemple: que tota persona a qui se li degui algun deute, primer ha d'anar al principal que a la fermança (cap. 16), que quan s'hagi de fer un inventari, la universitat hi hagi d'anar, encara que no hi hagi res (cap. 58), que ningú sigui fermança de cavallers, preveres, etc. (cap. 62), que no s'hagi de portar la verema al senyor, sinó a l'arrendador d'aquest (cap. 72), que tota persona que no pugui pagar certs bans hagi d'estar, per cada sou a pagar, un dia tancat al castell a pa i aigua (cap. 105), que si un que ha fet un mal s'avé amb el perjudicat no cal que intervingui la Cort (cap. 121).

La transgressió de les normes comportava unes penes punitives. Multes que la major part de les vegades s'esdevenien pel pagament d'una quantitat, una sanció pecuniària, normalment en diner, encara que també podia ser en cera, com passa un cop. També s'esmenta la possibilitat d'esmenar la infracció. El pagament es feia a la universitat, el guardià, el senyor, l'acusador, etc, i, normalment, era partit en tres parts o només al propietari del bé afectat, segons la infracció.

La capella de Sant Antoni de Conesa (1923).

Foto: Josep Salvany (Arxiu ACBS, 111)

APÈNDIX DOCUMENTAL

Transcripció de les ordinacions

"[1] Trelat dels ordenaments de la vila de Conesa fet a XX(...) dies de mag MCCCCLIII dels que.s troben lo present jorn, com no (...) lo principi los quals són aquests:

1. Ítem, ordonaren que tot hom e tota dona que quart bestiar en glanes, ne en ffruités d'altri ab son (...), sens volentat de aquells de qui seran los fruités. Tot porch pach de ban VI diners e oveylla e moltó e cabra I diner per bístia.
2. Ordonaren que tot hom que tingue ofici de vila que.ll hage a tenir un any complit e no pus, çò es saber, de una festa de Nadal tro altra.
3. Encara ordonaren que nuyll corredor no puxe haver corredures de ninguna penyora que.s façe, per exigus si donques no la venie.
4. Ítem, tot bestiar gros, ne menut, que entre en restoyl mentre sella y age, que pach per quada bístia grossa ho menuda, I diner, e si toque a sella, que bístia grossa pach de ban IIII diners e bèstia menuda I diner o puxe haver esmena.
5. Ordonaren encara que tot bestiar menut qui.s acost d.un diestre a neguna plantada que roures pusque, que pach de ban per cada bèstia maylla, axí emperò que les parets o la plantada sien senyades.
6. Enquara ordonaren que tota cabra e tot boch o cabrit que rohe ceps, ne neguns arbres que sien plantats per mà d.om, pach de ban VI diners.
7. Ítem, ordonaren que tot hom e tota fembra, guardià, vinyògol, ne altre, qui tayll en arbre d'altri o de bax sens volentat d.aquel de qui serà, pach de ban XII diners. E si taylle arbre nodrit, pach de ban V sous.
8. Ordonaren encara que tot hom e tota fembra que entre en ort, ne en vinya d'altri ne toquarà a fruyta, ne a ortaliça, si aquell de qui és no y ere. Pach de ban XII dines de dia e de nit V sous, sens volentat d.aquel de qui siria.
- [1v] 9. Encara ordonaren que tota fembra que lavarà ventres en restada, ne lana, ne (...), ne li, de les basses de la font d.en Vidal avall, de la font de les Codines avall e de casa d.en G. Caselles amunt e del mas d.en A. Ginçana amunt. Pach de ban XII diners.
10. Ítem, que tot hom qui ensellarà bestiar ab albarda dins la vila, ni terme, ni ab bast per portar somada de roba, ne ararà a si elex ni a altri, a diumenge ni a festa d.altar

si donchs a son alberch no torrent o blat menut no tirave o mudave dintre. l terme d. un loch en altre, que pach de ban l lliura de cera, de la qual hage la cort la tercera part e [les dues parts sien de la canela de Santa Maria -tatxat-] l. altra al acusador e lo terç a la canela de Santa Maria. E de açò sie plegador aquell que plegue a la canela de Santa Maria.

11. Ordonaren encara que tot porch o truga que vage si reqesta la cort a pastura ab oveylls sinó en l. alou d. aquell de qui serà lo bestiar. Pach de ban XII diners.
12. Encara ordonaren que tot hom qui tendrà bestiar strany el terme de Conesa e de Çaladern, axí emperò que bestiar sie de VI amunt. Pach de ban per cada dia que. l tendrà V sous, lo terç a la cort, lo terç al guardià e l. altre al acusador.
13. Ítem, que nuyl ne nuylla fembra no gos levar sporguim, ne plexels, ne neguna lenya, que sie en vinya, ne en alou, d. altri qui tayllada sie. E siu fa, que pach de ban XII diners.
14. Ordonaren que tota malafeyta que sie feuta ne sabuda per senyor guardià o per aquell qui. l don aurà pres dins la setmana que sie per penyorada d. un diumenge a altre sinó que sie cassa e (...) e si (...) no ere dins la setmana que hage loch tota ora tro sabuda sie.
15. Encara ordonaren que nuyl hom ne nuylla fembra no gos dar sa part de ban, ne d. esmena, a guardià, ne a vinyògol, çò es saber, aquell que. l don pendrà ne nuyl hom no gos dar lenya a negun guardià, ne a vinyògol. E qui contra farà, pach de ban II sous e aquell qui la rebrà, XII diners.
16. Ítem, ordonaren que tot hom e tota dona a qui sie degut negun deute, ab carta o sens carta, per qualsevulle contracte sie que. l creador hage a passar, primerament, per lo principal que per la fermança, e clams que fossen feyts ne X dies donats, ne negun altre procehiment al qual la fermança hagués renunciat no li pogués noure.
17. Ordonaren encara que tot hom e tota fembra que git aygua dalt de nit o de dia el loch de Conesa, pach de ban VI diners.
- [2] 18. Encara ordonaren que el sag ne el balle no rebe procuració de negune (...) a nuyl hom, si donchs lo crehador no ere devant per merchader ne per dia (...) per nuyl hom strany.
19. Ítem, que nuyl no sie penyorat per negun deute de negunes armes que hage e que no gos metre les armes penyora. E qui u farà, que pach de ban XII diners, e si li son penyorades per deute ni per nuylla rahó que la senyoria les li façe tornar.

20. Ordonaren encara que negun hom no gos caçar ab furó de carnestoltes tro a Sent Miquell el terme de Conesa en son alou ne en strany. E qui contra farà, pach de ban V sous. Dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien d.aquell qui.l don pendrà. En altra manera que tot hom puxe caçar en çò del seu, menys de furó.
21. Encara ordonaren que tot hom qui caç, ne trench cau, ne paret, que pach de ban V sous. Dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts aquel qui.s don pendrà. E que encara hage a tornar la paret o lo cau axí com d.abans lo trobarà.
22. Ítem, ordonaren que tot hom que vene cau ne.l do a nuyl hom per caçar que li cost V sous. Dels quals hage la cort la terçera part e l.altra terçera aquel qui.l don pendrà e l.altra terçera sie de l.obra de la sglea e si aquell de qui he no hi ere.
23. Ordonaren encara que negú no gos tenir coltia sinó a V quarteres sembradura, ne gos tenir prat sinó a X punyerons sembradura e que lo prat no puxe haver ban sinó de Pascha tro a Sent Johan, lo prat e la coltia hage de ban I diner per bístia grossa e menuda. E la coltia hage ban de Sent Miquell tro a cinquagèsima.
24. Ítem, que tot hom qui mete bístia a pasturar per blat en marge que no hage cap. Pach de ban III diners ho si tala fa, que la hage a smenar.
25. Ordonaren encara que per carreres, ne per termens, ne per aygües de fons, ne per altres, ne per neguna contesa de XX sous aval, ne de XX sous jutge no vingue en lo loch de Conesa ans sie determenat per II prohombres del loch de Conesa e aquella (...) que ells daran que hage valor es tingue en pena de V sous e encara pagats los V sous la (...) hage valor e stigue en sa virtut.
26. Encara ordonaren los dits prohombres que com la cort haurà assignats II prohombres a anar per lo terme a termes a partir o a carreres o a aygües o a altres coses, que en continent que la cort los hi haurà assignats, facen saber a abdues les parts e que les dites parts consenten en aquells e si semblen sospitosos a una part o a altra mutlos la cort e metey aquells que les parts tinguen per bons e comuns [2v] a les dites coses. E (...) seran assignats hagen dita la dita que aquella (...) hage valor. E (...) quaygue de son enteniment pach de salari VI diners (...) prohom que vage e per aytants vegades com (...).
27. Ítem, ordonaren que tot balester qui caç per vinyes que sien a veremar si toquen ni prenen rayms, ne figues, ne préssechs, ne agraç, ne neguna fruyta, ne si y meten cans, que pach de ban (...) sous.
- 28 An ordonat encara los dits prohombres que tot porch o truya que entre en safrà e que y furch, que pach de ban XII diners. E si entre en vinya, ne en blat d.altri, ne

en era d.altri mentre blat en hage, ne vagen de nit a soltes, pach de ban VI diners. E si entre en coltia o en era d.altri que blat no y hage, pach de ban I diner o smen la tala.

29. Ordonaren encara que tot moltó, aveylla, anyell qui entre en vinya en ort o en safrà d.altri, pach de ban dobblen diners per bèstia. Emperò la vinya hage solament de ban maylla per bestia, de *Omnium Semptor* tro a carnestoltes. E tota bèstia grosa ni menuda qui entre en blat d.altri, pach de ban I diner. Ítem, si entre en mayllol que pach de ban per cada cep que rouran II diners o smen la tala, però que sie senyat. Ítem tota bístia grossa que sie atrobada sens guardià en blat, pach VI diners.
30. Encara ordonarem que tota erbaçera que en blat d.altri entre (...), ne so cobtell, ne entre en ordi, ne en mestayl, ne en avena, ne y compondrà erba ne la y sbarberà, pach de ban VI diners o que smen la tala.
31. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyll hom ne nuylla fembra no gos fer erba en blat d.altri, pus que si comançat d.esspigar sens volentat d.aquell de qui serà lo blat. E aquell o aquella qui contra farà, pach de ban XII diners.
32. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra que face erba en safrà, ne en coltia, ne en er, pach de ban VI diners. E si fa erba en prat d.altri, ne en (...) que senyada sie, pach de ban III diners o esmen la tala.
33. Ordonaren encara los dits jurats e prohomens que tota bèstia grossa ne menuda que roe arbrutxell plantat, ne sporgat, per mà d.om, que pach de ban per cada arbrutxell que rourà II diners o que smen la tala.
- [3]⁶ 34. Encara ordonaren que tot hom e tota fembra hage (...) aygües pluvials per sa natura de la (...) e no la gos (...) ab rasa, ne ab parada, ans hage a fer abulloneres per rebre les aygües pluvials e que.n hage a fer aytant com lo seu antuxa o enfront és. E que hage a tenir aquelles abulloneres aparellades de rebre les bones aygües (...). E qui contra farà pach de ban XII diners.
35. An ordonat encara los dits jurats e prohomens que sien feyts ponts en d.aquells lochs públichs on les aygües travesen les carreres a conexença dels jurats.
36. Ítem, ordonaren que no sie nuyll hom ne nuylla ffembra qui gos portar garbes de nit, pus lo seny del ladre aurà sonat, ne mudar garbes d.un loch en altre. E qui contra farà, pach de ban X sous, sinó pot mostrar d.on les haurà preses.

6. A l'inici de la pàgina i en lletra de principi del segle XX hi ha escrit: "Ordinacions de Conesa fetas o recopiladas a 26 de mars de 1447".

37. Ordonaren encara los dits jurats e prohomens que les carreres comunes no sies stretes ne pijorades per aquels qui veyhinen ab les dites carreres. E qui contra farà, pach de ban per cada vegada XII diners, si la streny emperò més anant de la mida de X palms qui posada y és.
38. Establiren encara que per cada vegada en que sie quaygut negú en ban sie penyorat. E si per cada vegada no es penyorat que no pach sinó l ban.
39. Encara ordonaren los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra puxe absolre sos béns e ses coses a aquells qui s vulle, que no puxe haver ban exceptat los caus.
40. An ordonat encara los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra qui pas per carrera novella, axí emperò que passe per loch sembrat o per safrà o per loch on don donen a aquell de qui serà l.alou, que pach de ban XII diners. E si travesave tot lo terme en aquella (...) que no pach sinó l ban. Salvant emperò que tot hom que sie a sa faena e vol anar de un alou seu a altre que y pusque anar ab sos faynes per aquell loch on menys don do. E tot hom e tota fembra cercan lenya o erba que no pach ban e com hagen fet lur fex sie tengut o tenguda de tornar al camí públich la on pus per los sie e meyns don donen e no sie tengut de pagar ban. E sinó tornaven al camí, axí com damunt es dit, que sien tenguts de pagar ban que en lo present stabliment és contengut.
- [3v] 41. Ordonaren los dits jurats e prohomens que tot hom sie cregut de sa malafeyta, axí emperò, que lo senyor o la dona de qui serà l.alou o age vist de sos uylls.
42. Ordonaren encara que tot hom e tota fembra que git bestia gros, ni menut, de son alou si sembrat no es o safrà no y ha o mal no y fa, pach de ban (...) diners.
43. Encara ordonaren que tot home qui hage son (...) per la vila que d.aquela per lo camí que l cloe (...) que bèstia grossa, ne menuda, no y pusque entrar. E si no u, (...) bestiar que y entrarà no sie tengut de pagar lo ban.
44. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra que tay, ne arrench en marge o en paret, e en parada, ne en clausura, que sie feta per mà d.om ab càvech, ne ab destral, ne ab podadora, ne ab negun farrament, que pach de ban VI diners o smen la tala.
45. Ítem, ordonaren que tot guardià, qual que sie el loch de Conesa, que hage aguardar bé lo terme e hage a fer senyals per los toçals e a tornar a matí e a vespre o en sie dia e qui (...) les auls companyes e aquella càstich. E si açò no fa, que perdre la soldada.

46. Ordonaren encara los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra que face lenya en devesa d'altri, que pach de ban XII diners o smen la tala.
47. Encara ordonaren que nuyll hom, ne nuylla fembra, no puxe haver ban de son safrà de bèstia grossa ne menuda, exceptat porch o truga si y entren, si (...) lo safrà no cie sembrat o no ere moll del darrer dia de mag tro a Santa Maria de setembre.
48. An enquera ordonat los dits jurats e prohomens que de tota malafeyta que.s face de nit en lo terme de Conessa e que.l guardià la trop, que.l guardià hage la terçera part del ban.
49. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra que quart bestiar gros ni menut en blat ne en safrà d'altri, ne en coltia d'altri, pus de nit sie, que pach de ban V sous o que smen la tala. Del qual ban hage la cort la terçera part e les dues parts sien d.aquel qui.l don pondrà.
- [4] 50. Ordonaren encara que tot hom e tota fembra que (...)fures per comprar, ne venre, que les tingue de dretes. E aquell o aquella qui ne farà, pach de ban V sous, dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien dels mostaçaffs.
51. Encara ordonarem que tot hom e tota fembra qui prengue, ne toch a la carn de la taula dels carnicers, ne de les peses, sens volentat del carnicer que pach de ban VI diners.
52. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que tot hom que irà de nit per la vila de Conesa, ni aguaytarà a porta, ne en terrats, ne per canton, ne per masos de negú que per de totes quantes armes tendrà, les quals sien guanyades a la cort e encara pach de ban X sous dels quals X sous. Hage la cort les dues parts e la terçera part sie del acusador.
53. Ítem, ordonaren que tot hom e tota fembra que desonrarà ne viltendrà comptadors de taylles, ne nuyll hom que tingue ofici de vila, que pach de ban V sous. Dels quals age la cort la terçera part e les dues parts sien dels que.l que serà desonrat.
54. Ordonarem encara que tot hom e tota fembra que trencarà l.aygua a negú mentre regarà, ne alerará les basses a negú qui tanquades les hage, que pach de ban II sous, dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien d.aquell a qui serà troncada l.aygua.
55. Encara ordonaren que tot taverner com haurà a portat son ví que.l hage a buydar en la bóta ans que.l face cridar o complaurà cridat si mescla y fa neguna que li cost de ban X sous per cada vegada. De la mal pena hage la cort la terçera part e l.altra

terçera los mostaçaffs e l'altra terçera sie de la vila. E tota ora que mut lo vi que.l hage a fer cridar sots la pena desús dita. E que.l cridador no gos cridar lo vi tro sie buydat en la bóta en pena de [en blanc] sous qui sien partits en la manera desús dita.

56. An ordonat encara los dits jurats e prohomens que d.equí avant no sie tengut conseyl ab crida si donchs regens afers no eren o oficials no.s mudaven ans los jurats ab los conseylles ensemps hagen loch d.ordonar e de fer tots afers de la vila d.un any a altre.
- [4v] 57. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que per contesa d.aygües, ne de termens, ne de carreres, savi no vingue en santa (...) no.n sie presa.
58. Ordonaren encara que com se sdevingue que inventari s.age a fer el loch de Conesa que la cort y age anar més que no.n hage res.
59. Encara ordonaren que mill e paniç hage semblant ban de forment.
60. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que tot hom e tota fembra qui prengue leguns, ne veces d.altri, sens volentat d.aquel de qui serà, pach de ban XII diners de dia e V sous de nit.
61. Ítem, ordonaren que com les taylles sien comptades que si algú hom o fembra se tenrà per mal comptat o dirà que y a bescompte que.ls jurats li.n regoneguen ab los comptadors ensemps e la regonexença feyta si be o conprent són comptats paguen XII diners per quascun dia e per quascun hom dels regonexadors. E si son mal comptats o bescompte ya que.ls sie restituït e no.ls cost res.
62. Ordonaren encara que nuyll hom e nuylla fembra no gos fer fermança a cavallers, ne a sos fills, ne a dones de paratge, ne a preveres, ne.ls do ne.ls servesque de blat ne de diners. E qui contra farà pach de ban LX sous, dels quals hage la cort la terçera part e l'altra terçera l.acusador e l'altra terçera part sie de l.obra de l.esglea.
63. Encara ordonaren que com lo guardià haurà penyorat negú per alcuna malafeyta que hage a dar la penyora aquell qui la tala pendrà e salve son dret a la cort e al guardià. E si no u fa, pach de ban VI diners.
64. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que tota vegada que guaytes vagen per la vila o per lo terme de Conesa que y age anar la cort o misatgé per ell, axí emperò, que lo misatgé sie tal que hom li.n puxe ben fiar.
65. Ítem, ordonaren que tot hom e tota fembra que tingue galines en sa era que com aurà batut son blat o trat o Trey de la era si galines y a, que les ne hage a portar o

les nage a desar o levar en continent. E si alò no fa, pach de ban per cada dia que les y tendrà VI diners, dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien qui.l don pendrà. Axí emperò, que per aventura la cort [5] no on clams de negú d.aquesta cosa que no se.n hage que entremetre, ne negú non cage en ban si reqest non ere o clams no li.n sien fets.

66. Ordonaren encara que los dits jurats e prohomens que tota flequera que vuyl pastar en la vila de Conesa de pa de flequa o de ros o d.altre pa que.n hage a tenir l any bastat e no res menys age a venir davant la cort e los jurats e que.s façe aquí scriure e lo dia que començarà. E a açò se age a obligar ab pena çerta.

67. Encara ordonaren que nuyl hom no gos sonar los senys de dia, ne de nit, sens voluntat del rector o del vicari o del scolà. E qui contra açò farà, pach de ban l lliura de cera, de la qual hage la cort la terçera part e les dues parts sien de l.obra de la sglea. E encara pach lo dit ban o no pagat age a restituir o asmenar lo don qui darà als senys.

68. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyl bestiar gros, ne menut, no gos entrar en lo loch on hage hom aut safrà o arrenquat de ll anys despuys que serà arrencat. E aquell bestia qui y entrarà pach aytal ban com lo safrà, axí emperò que sie senyat.

69. Ítem, ordonaren que negun taverner, ni nuyl hom, ni fembra, qui vent vi, ni oli, no gos tenir sinó aquelles mesures ab que deuran liurar en lo librell ne en l.escorredor ne entorn la bóta o en loch on tendrà lo vi o l.oli per vendre. E aquell o aquella qui y farà, pach lo ban axí com de mesures minvés.

70. Ordonarem encara los dits jurats e prohomens que com una paret caurà sobre una carrera o alou d.altri, que aquell de qui serà la paret cayguda hage a levar o desar les pedres que seran en la carrera o alou, dintre spay de ll dies après comptadors que la cort li.n haurà feyt manament. E aquell o aquella que no u farà, pach de ban, per cada dia, VI diners. Dels quals hage la cort la terçera part e l.altra terçera l.acusador e l.altra terçera part sie d.aquell de qui serà l.alou on seran caygudes.

71. Encara ordonaren que tota flequera que past pa en la vila de Conesa per vendre de flequa que.l hage a pastar de bon forment e bell e past bon pa e be asaunat e ben cuyt. E aquela qui no u farà, pach de ban V sous dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien dels mostaçaffs.

[5v] 72. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyl hom de la vila, ne del terme de Conesa no sien tenguts de portar la verema als senyors qui aquí prenen parts si en la part (...) ha molts compradors o poch, sinó a l arrendador de quada senyor.

73. Ítem, ordonaren que los arrendadors no gosen venemar tro que tots los altres vehins de la vila venemen. E qui contra farà pach de ban qui posat y és als altres.
74. Ordonaren encara que nuyll hom ne nuylla dona no gos fer fems en les carreres de la vila, de casa d.en Berenguer Senginés tro a casa d.en Pere Pugalt per lo carrer qui passe fora la vila e de casa del dit Berenguer Senginés tro a casa d.en Pere Tolrà e de casa de dit Pere Tolrà tro a casa del rector e de casa del rector tro a casa d.en Pere Pugalt, ne en negun carrer que sie dins la vila. E qui contra farà pach de ban XII diners, dels quals hage lo terç part la cort e l.altra los mostaçaffs e l.altra l.obra de la sglesa.
75. Encara ordonaren que tota persona que façe lejura en lo sementiri, pach de ban XII diners, lo terç la cort e l.altre los mostaçaffs e l.altre l.obra de la sglesa.
76. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuylla persona no gos beure ab les mans en la font, ni fer legura, ne lavar res en nuylla manera en la dita font. E qui o farà pach de ban VI diners sau lo quanter ab que l.aygua del canter git de fora la font.
77. Ítem, ordonaren que nuyll hom ne nuylla fembra qui sie convidat a noces que y vulle menjar, que no y gos portar ne trametre res, çò és nuyll present qui sie cosa de manjar o de beure, saul emperò que com sien asseguts a taula ans que si pos negun menjar que hagen a pagar XII diners per persona e VI diners per cascun infant o infanta de X anys aval. E qui contra farà, que pach de ban X sous lo terç a la cort e lo terç al denunciador e l.altre terç als pobres vergonyants e als ciris de Santa Maria.
78. Ordonaren encara que sien assignats ll prohomens ab segrament, que bé e lealment insten los diners com sien asseguts a taula e que pel segrament que feyt auran que aquí no lexen mengar negú sinó pague, ne lexen trametre res de fora l.alberch.
79. Encara que si lo nuvi serà reqest per lo balle e per los jurats si tots los convidats auran pagada la quantitat damunt dita, age a respondre, ab segrament de veritat qui pagat no aurà la quantitat damunt dita.
- [6] 80. An encara ordonat que lo nuvi, ne altre per ell, no tram e no studlles sots lo ban desús dit. En aquest ordonament emperò no es entès nuyll hom de fora vila.
81. Ítem, ordonaren que nuyll hom no gos acompanyar neguna novençana lo primer dia que irà a missa, sinó tan solament les dones. E qui contra farà, pach de ban XII diners.

82. Ítem, ordonaren que nuyll hom ne nuylla dona no gos dar a nocés a meniar aquels qui covidats aurà carn de cabra, ne d.oveyla. E qui contra farà, pach de ban V sous lo terç a la cort e l.altre terç al acusador e l.altre terç als pobres e als ciris de Santa Maria.
83. Ordonaren encara que aquell qui covidarà a noçes hage a donar ast de carn de moltó o porch e cuyna, e que puxe mellorar en l.ast e en la cuyna.
84. Encara ordonaren [los dits jurats e prohomens –ratllat-] que tot hom que sie covidat a nocés si u aurà atorgat per si o per altres (...) que sien aquells per qui atorgat o aurà si defallen al menjar a aquell qui covidats los aurà, que sie tengut de pagar aytant com pagars si y mengàs.
85. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que lo pare, ni la mare del nuvi, ne tots aquells qui stan ne abiten en casa del pare o de la mare de la novia o aquells on la novia stà, si la novia no ha pare que stigue en casa d.avi o d.àvia o de germà o de nebot que tots aquells de aquell alberch on la novia exirà no sien tenguts de pagar res a les noçes si y mengèn.
86. Ítem, ordonaren que fos feyt l libre en lo qual sien scrits tots jornals que nuyll ho face per la vila, e neguns jornals que d.equí avant se facen, si el libre scrits no eren no sien rebuts. Los quals jornals se agen a scriure dintre.l temps dels jurats que lavors seran en altra manera que no.ls sie rebut e aquí (...) seran dels jurats e açò le scriurà (...) scriure.
87. Ordonaren encara que tot hom e tota dona que aduge en lo dit loch de Conesa blat ne altres avaries que d.aquelles hage a contribuir, axí com li pertanyerà en comuns e en taylles que el dit loch se facen.
88. Encara ordonaren que tota bístia qui vage barrana la on no sie em malafeyta pach de ban l diner per bèstia, dels quals hage la cort la terçera part e l.altra terçera al guardià e l.altra terçera sie de l.obra de la sglea. Emperò neguna bèstia no sie tenguda per barrana (...) vengut senyor per tot lo dia que.l guardià la trobarà, e encara la nit següent el cendemà en tro en ora de tèrcia.
- [6v] 89. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyll hom no gos taylor o piquar a carn ab espa, ne ab coltell. E qui contra farà, que pach de ban V sous, dels quals hage la cort la terçera part e l.altre l.acusador e l.altre la obra de la sglea.
90. Ítem ordonaren que tot bestiar que entre en era d.altri, mentre garbes o blat batut vage, pach de ban VI diners per bístia. E si blat batut o garbes no y a, pach de ban bístia grossa l diner e bístia menuda l diner. Del qual ban age la cort la terçera part e les dues parts sien d.aquell de qui serà la era o puxa aver la smena.

91. Ordonaren encara que negun corredor no gos vendre, ne encantar, neguna roba qui sua sie. E si u fa, pach de ban, per cada vegada, V sous, dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien de la obra de la sglea.
92. Encara ordonaren que negun peyller, ne revenedor o (...) sie que façe vendre roba ab corredor, no gos dir en la dita roba d. una vegada e (...) ne el corredor no so pusque aturar a l preu, ne altre. E si u fa, pach de ban V sous que sien de partits axí com damunt es dit.
93. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que negun balester, sinó a asseure la balesta, no gos entrar en vinya d. altri. E si u fa, pach de ban II sous. E si per ventura serà alcú qui la vulle assegurar, aquell que la assegurarà, puxe anar per les vinyes ab sa balesta, exceptat que mentre (...) gos portar nuyla fruita ne sua, ne de altri. E si u fa, pach de ban V sous dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien de l. obra de la sglea e lo terç l. aclusador ni gos menar cosa ni goça.
94. Ítem, ordonaren que tot carnicer hage a dar són dret de la carn a les gents qui. n compraran. E si no u fa pach de ban V sous e perde la carn (...), e los V sous sien de partits axí que. n age la cort la terçera part e les dues parts sien dels mostaçaffs.
95. Ordonaren encara que nuyl carnicer no gos taylor ovella, ne cabra, ne nuyla carn rafalina, en tota aquela (...) on tayllen moltó. E si u fa, pach de ban II sous que sien de partits axí com aquell del ban de la carn (...).
96. Encara ordonaren que nuyl hom e nuyla fembra no gos tayllar nuyl arbre nodrit, ne sporgat per mà d. om sens volentat d. aquell de qui serà. E qui contra farà, pach de ban V sous. Dels quals hage la cort la terçera part e l. altra terçera aquell qui. l don pendrà e l. altra terçera sie de l. obra de la sglea.
97. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyl hom no gos anar per vila de nit pus lo seny del ladre hage sonat, menys de (...). E qui contra farà perde les armes que tendrà maiors de mida e, noresmenys, pach de ban II sous e nuyl hom no gos portar lanterna secreta sots la pena desús dita.
98. Ítem, que nuyl hom no gos portar armes desornonades. E si u fa, pach de ban II sous e perde les armes.
- [7] 99. Ordonaren enquera que tot ostaler o ostalera o hage (...) als ostes qui y vendran. E si no u fa l. ostaler, pach lo ban que deurie pagar l. oste que y serà vengut.
100. Encara ordonaren los dits jurats e prohomens ab conseyl e ab volentat de la senyoria del dit loch e ab conseyl cridat, que nuyl hom no gos jugar en la vila, ne el terme de Conesa, a negun joch de daus, exceptat joch de taules. Emperò que

negun hom no gos jugar a pota, ne taules meses, sinó dos a l taulell, no gos travesar, ne fer travesar, a pota ne a taules meses. E nuyl hom, no gos jugar a altileva, ne a menoret breu, ne a cabraboch. E qui contra farà, pach de ban de dia V sous e de nit X sous e aquells qui ls so feran de prest de taulells, ne do diners, ne de nuyl arbre sofert, pach lo ban desús dit retengueren.se, emperò, que tot hom puxe jugar a tot joch de Sent Johan de juliol tro passada Santa Maria de agost.

101. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyl hom no gos jugar, ne gitar, ne taylor a car, ni a nuylla caça, ne anguiles, tro missa maior sie dita e qui contra farà pach lo ban desús dit.

102. Ítem, que nuyl hom ni nuylla dona no gos prestar a hom qui juch sens penyora monent. E qui u farà, que hage perdut lo prest e no.n trop dret, ne la cort no li.n face dret. E qui prestarà a joch sobre siti o sobre armes axí matex so hage perdut.

103. Ordonaren encara que nuyl hom e nuylla dona strany, ne privat, no gos dir mal de Déu, ne de madona, ne de sants, ne de santes, ni gos dir non creu Déu, ne non creu (...), axí (...) nuyl sant o santa. E qui contra açò farà pach de ban per cada vegada X sous.

104. Encara que (...) dona que jurarà per lo leu, ne frexures, ne lo cul, ne les (...) de Santa Maria, ne de sants, ne de santes. Pach de ban, per cada vegada, V sous.

E dels damunt dits bans hage la cort la terçera part e l.altra terçera l.aclusador e l.altra terçera part sie de l.obra de la sglea.

105. An encara ordonat que tot hom e tota fembra que no puxe pagar los dits bans, çò es saber, dels dits sagraments e de dir mal, e no hage de que pagar que hage astar per cada sou que hagués a pagar en la ciga de la torra del castell l dia a pa e aygua.

106. Ítem, que nuyl hom no gos jugar en la vila, ne el terme de Conesa, a negun joch de daus, neguns dies tro missa maior sie dita, exceptat a carn. E qui contra açò farà, pach de ban V sous que sien de partits axí com lo ban del joch.

107. Ordonaren encara que nuyl hom e nuylla fembra no gos gitar aygua dalt ab canal, ni ab aygüera, que isque en carrer en la vila de Conesa ans si aygüeres y a que les hagen a tancar dintre spay de X dies. E qui contra farà pach de ban II diners (tatxat XII diners) per cada vegada dels quals hage la cort la terçera part e l.altra terçera l.obra de la sglea e l.altra terçera l.acusador.

[7v] 108. Encara ordonaren que nuyl carnicer qui vene carn en el loch de Conesa no gos vendre una (...) per nom d'altra. E aquel qui u farà pach de ban per cada vegada ho serà dels quals hage la cort la terçera part e los mostaçaffs l'altra terçera e l'altra terçera part sie de l'obra de la sglea.

109. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que tot hom puxe jugar en la vila e terme de Conesa a tot joch (...) de Nadal e de Pascha, e del dia de Sent Johan de juny tro a Santa Maria de agost, e tot hom puxe travesar a tot joch de taules, exceptat de violeta e taules meses.

110. Ítem, ordonaren e assignaren que fossen veadors e adobadors de termens la on metre y age, çò és a saber en Bernat Tortosa, en Bertholí Ginovés, en Pere Carnicer, e en Guim Pugalt e que façen segrament.

111. Encara volgueren e ordonaren los dits jurats e prohomens que als damunt dits bans e ordonaments puxen tolre, e afegir, e adobar, tota vegada que a ells serà vist faedor.

Ja és en altre loch.

112. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens (...) fembra que face erba en forment, ne en myll, a (...) de spiga. Pach de ban VIII diners, dels quals age la cort (...) don pendrà.

113. Ítem, diumenge a VIII dies auts del mes de (...) los jurats e prohomens damunt dits en (...) de la honrada senyoria de Conesa que (...) qui loch garbes o garberes per a segar no (...) ne vendre (...) ne a beure strany, ne a privats, ne ls gos fer neguna messió, sinó diners o blat. E qui contra farà que pach de ban X sous per cada vegada.

114. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens en lo dit conseyl e en la manera desús dita, que nuyl hom, ne nuyla dona, qui loch en la vila e el terme de Conesa, negun faener a nules faenes que no li gos dar a berinar e sie strany o privat, ne logar sobre nom de berina, ans no li age a dar a mengar tot lo dia o no li n do ne le n vene gens. E qui contra açò farà pach de ban X sous per cada vegada dels quals II bans desús dits age la cort la terçera part e l'altra terçera l'acusador e l'altra terçera sie de l'obra de la sglea.

115. Ordonaren encara los dits jurats e prohomens el dit dia e en la manera desús dita que nuyla persona qui quart bestiar gros, ne menut, el terme de Conesa no gos metre lo dit bestiar en guareyt, ni en restoyl, lo dia que aurà plogut [8] ne el cendemà, axí emperò que hage plogut per manera que les canals comunament ragen. E qui contra farà, pach de ban double diners per bístia grossa e menuda del

qual hage la cort la terçera part e l.altre terçera aquel qui el don pendrà e l.altra terçera sie del guardià.

116. Ítem, que els guareyts age ban del ora que aurà plogut après III dies naturals.
117. Ítem, que si roman a laurar de II anys que y hage ban, axí com en los guareyts.
118. Diumenge a II dies auts del mes de juliol *anno a nativitate domini* MCCCCLVII, ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl e volentat de la honorable senyoria de Conesa e ab conseyl cridat que nuyl hom ni nuylla dona de vila, ne de fora vila, no gos logar garbes, ne garberes, en la vila ne el terme de Conesa a obs de nuyl hom, ne dona, de fora vila. E qui contra farà, pach de ban LX sous per cada vegada. Del qual ban age la cort la terçera part e l.altra terçera sie del acusador e l.altra terçera part sie de l.obra de la sglea.
119. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens el dia damunt dit e en la manera desús dita, que nuyl hom no gos jugar en la vila, ne el terme de Conesa, a negun joch de daus ne a (...), sinó en la plaça, çò és saber de casa de Guillermó Carnicer tro al cantó fura del alberch de Sentes Creus, e entro a casa que fo de Lurenç Carnicer e per tot lo clos de la plaça tro a la porta de la sglea, axí com es tot lo sementiri, dintre d.ací passada Santa Maria d.agost. E qui contra farà, pach V sous qui sien de partits axí com damunt es dit en l.altre ordonament pus prop d.aquest.
120. Emperò tot hom puxe (...) a carn a la carniceria.
121. Ordonaren encara los dits jurats e prohomens que com s.esdevendrà que algú o alguna del dit loch serà quaygut en alcun ban, que si aquell qui haurà feta la malafeta se volrà avenir ab aquell qui.l don aurà pres, sen força de cort que no sie altre tengut, axí que la cort no hage a fer força que la cort no hage res, e açò senten e tan solament del messeguer.
122. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que negun hom qui prest sobre penyores a jochs, ne leu a daus, ne a taulell, no puxe tenir negun ofici de vila, ne si compte aquell aytal alserà alguna penyora o penyores qui per força se venen que aquella penyora o penyores no pas temps, ans se puxen rembre tota vegada que.s [en blanc].
123. Ítem, ordonaren que neguna era en que no sage batut en l.any que no sie tenguda per era, non sie levat, ne pres, ban d.era.
124. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que negun hom que prest sobre penyores a joch, ne leu a daus, ne a taulell, no puxe tenir negun ofici de vila, ne si compre aquell aytal penyora o penyores qui per força se venen que aquella

penyora o penyores no pas temps, ans se puxen rembre tota vegada que.s volran aquells de qui seran.

125. Ítem, ordonaren que neguna era en que nos hage batut en l.any que no sie tenguda per era, nen sie levat, ne pres, ban d.era.
126. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que nuyl hom ne nuyla dona, fadrí o fadrina, no gosen treer lenya, ne fer lenya en devesa, sens volentat d.aquell de qui serà [8v] la devesa. E si u fa pach de ban V sous. E nuyl hom no gos caçar ab furò ne ab (...) ne menys de (...) ne en nulla manera, sens volentat d.aquell de qui serà la devesa en pena de V sous. Encara que negú no gos metre bestiar gros, ne menut, en devesa, e aquell o aquella qui u farà, sens volentat d.aquel de qui serà, pach de ban, çò es saber tota ramada de XX bísties o de més, de carnestoltes tro a Sent Miquell, V sous e de Sent Miquell tro a carnestoltes, II sous per la dita ramada, e si seran de XX aval que paguen de ban, de carnestoltes tro a Sent Miquell doble diner per bèstia, e de Sent Miquell tro a carnestoltes, diner per bístia. E los dits bans sien partits en aquesta manera que hage la cort la terçera part e lo guardià l.altra terçera e l.altra terçera part sie d.aquell o d.aquella de qui serà la devesa.
127. Ítem, ordonaren los dits jurats e prohomens que nuyl hom no gos acaptar en la sglea de Conesa per negun cartell strany ne nuyl altre, exceptat als pobres vergonyans, als ciris, e a la canela de Santa Maria, e al ciri de Sent Macharii e a l.obra de la sglea e a Santa Maria de Monsarrat. E qui u farà, pach de ban V sous dels quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien de l.obra de la sglea.
128. Ítem, ordonaren que nuyla dona, ne fadrina, no gos filar dintre la casa del forn del honorable en Pere de Conesa en pena de XII diners. Dels quals hage la cort la terçera part e l.altra terçera l.acusador e l.altra terçera sie de l.obra de la sglea.
129. Ítem, ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl e ab volentat de la senyoria que nuyl hom ne nuyla dona, ne altra persona, no gos tenir lenya asomadada dintre la vila, en manera que la y tingue de nit. E aquell o aquella qui u farà, pach de ban per cada vegada l sou quals hage la cort la terçera part e les dues parts sien de l.obra de la sglea.

Dimecres primer dia de mag *anno a nativitate domini MCCCLX quarto*

130. Ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl cridat que nuyl hom, ne nulla fembra, no gos trar negun blat de la vila de Conesa, ni del terme, sau per molre. E aquell o aquella qui o farà, que perde lo blat e que pach de ban LX sous, dels qual blat e ban hage la terçera part l.acusador he la terçera la cort per la execució a fer e l.altra terçera hage la obra de la esglea.

131. Ítem, ordonaren e stabliren que negun hom sie jurat o no, que stigue o vage per faenes de la vila, que entre en ciutat, que no hage per jornal sinó II sous.

132. Ítem, ordonaren que los comptados de la quístia de Santes Creus que.n hagen per hom tan solament IIII sous o de la maior semblantment per hom que la comptarà IIII sous.

Diumenge a V dies auts del mes de giner *anno a nativitate domini* MCCCLXX primo

133. Ordonaren los jurats e prohomens de Conesa en conseyl cridat e ab conseyl e volentat de la senyoria del dit loch que nuyl hom no gos jugar a negun joch de claus, ne taylor, ne piquar a carn, a diumenge, ne a festa volent, tro a missa maior sie dita, en pena de II sous. Dels quals hage la cort la terçera part e l'altra terçera l.obra de la sglea e l'altra terçera l.acusador. Fferma la cort.

[9] El dit dia feren elets a jurats del dit any en Pere Cardona, Pere Oller, Pere Carbó e Bernat d.Oluga.

Ítem, foren elets a mostaçafs A. Perdius e A. Prunera.

134. Ítem, ordonaren los prohomens e jurats de Conesa ab conseyl cridat que com se sdevendrà que lo questier, qualsevulle sie, o plegador de fogatge vendrà una migera de forment o de qualsevulle altre blat, o més o menys, o algun tros de terra a temps per diners que sien deguts de quístia o de fogatge, que aquell de qui serà lo blat o la terra puxe rembre lo blat venut o la terra dins spay de III dies. En altra manera si no ho rem dins lo dit spay, que sie de aquell qui haurà comprat la cosa e en açò no li sie contradit en re.

135. Diluns dia d.Aparici *anno a nativitate domini* MCCCLXX primo. Ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl e volentat de la senyoria e ab conseyl cridat que com serà cridat conseyl que y hage anar tot hom, e aquells qui no y iran, paguen de ban quascú VI diners. Dels quals hage la cort la terçera part e l'altra terçera l.acusador e l'altra terçera sie de l.obra de la sglea. Emperò que negú no sie tengu't de pagar ban si donchs no ere request per los jurats o alcun de aquells.

136. Diumenge a XIII de mag *anno a nativitate domini* MCCCLXVIII. Los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl cridat ordonaren e stabliren que sien regonexadors lo blat qui.na en la vila ni en lo terme quant ne porà fer comp la vila açò facen segrament, çò es saber en Pere Oller e en Pere Sarvent que o facen lealment tot hom e tota persona qui hage blat face segrament en poder dels dits prohomens en pena de V sous.

137. Ítem, ordonaren que nuyl hom ni nuyla persona de la vila, ni del terme, no gos

anar a molí, sens licència d'en Monsarrat d.Oluga o Arnau Malberch, ni farina, ni pa per vendre, ni per dar, d.açò face segrament en poder dels dits prohomens aquell que irà a molí. E sinó o fa, aquell que trobat serà que no hage feyt segrament, perde lo blat, la farina, lo pa que portarà, pach de ban LX sous, del qual ban hage la cort lo terç l.altre terç l.acusador e l.altre terç a l.obra de la sglea del blat senblantment.

138. Ítem, ordonaren que sien preadors del blat e comptadors en Monsarrat d.Oluga, en Arnau Malberch, en Pere Oller e en Pere Servent e aquell preu que ells posaran al blat se tingue e se observe. E açò facen ab segrament que o faran lealment e que no y facen per volentat.

Diumenge a XVII de agost lo dia desús dit ab conseyl [en blanc].

139. Divenres a XIII de noembre ordonaren los conseylles del dit loch de Conesa que tota dona ni fadrina que past, ni no past, el forn del dit loch que no gos dar pa, ni pasta, ni farina, al forner qui te ni palege lo dit forn, ni a persona per lo forner, ni nuyla serà ni per aquella rahó, sots pena de X sous los quals sien de partits en aquesta manera lo terç a la cort si força hi fa o l.altre terç als jurats e l.altre terç a l.obra de la sglea.

- [9v] 140. Ítem, que tota vegada que los jurats se (...) puxen fer fer segrament a tota persona qui.s vullen, tota vegada que a ells sa vist faedor. E que tota persona que.s façe forçar de fer lo dit segrament caygue en pena de V sous, guanyats sots la manera desús dit.

141. Diumenge a VIII de juliol anno a nativitate domini MCCCLXVIII. Los jurats e prohomens de Conesa ordonaren e stabliren que tot bestiar de la vila e del terme de Conesa que sie trobat fora la vila, despuys que lo seny del ladre haurà sonat, e se serà lextat de sonar, que pach de ban V sous, mentre los sellars seran els camps. E açò assignaren jurats e que y fossen primerament en Pere Cardona, Pere Oller del ostal, A. Conesa, Bertholomeu de Bergadà, Bernat Pere, Berenguer Servent, A. Gayà, Pere Solsona, Pericó Oller, A. Francha, Pere Oller.

142. Ítem, ordonaren que tota cabra e tot boch e tot cabrit que roe en vinya, ni entre en ort, ni meng en sellar, ni en safrà, ni roe negun arbre fruyter, que pach de ban per bístia XII diners, e que aquell jurat que veurà la malafeyta age lo terç dels dits XII diners e dels dits X sous.

143. Ítem, ordonaren que tot hom que hage cabres que les hage a venre (...) per tota fira de Santa Coloma, primervinent, sots pena de X sous per cada vegada. Exceptat que quada hom pusque tenir una cabra.

144. Ítem, ordonaren que quascun dels dits jurats qui vegem dites malafeytes que les denuncin an Ramon Vicenç e aquell que scriue lo ban e que o denuncia a aquell qui haurà pres lo mal.

E en Guillem Max, balle del honrat en Pere de Conesa, ferma los dits ordonaments axí com a cort.

145. Diumenge a XV de juliol en l.any damunt dit ordonaren los jurats e prohoms ab conseyl cridat que tota flequera que hage pastat de messes propassades e en que ara som, que past susara encontinent en altra manera, que sie privada del ofici d.aquests V anys primers vinents, e si past dins los dits V anys que pach de ban LX sous quada vegada e perde lo pa. E si paste ara encontinent que hage a tenir l any bastada la vila de bon pa e de bon forment de ros e de flequa, e tota vegada que sie trobada menys de pa que sie quayguda en pena de III sous, dels quals hage la cort lo terç e les II parts sien dels mostaçafs e neguna altra no gos pastar que no ho (...) als jurats o als mostaçafs e que.s scriue lo dia que.s afermarà o començarà de pastar.

146. Ítem, que tota flequera que pastarà pa de migans que do mes al dobble que de aquel de flequa, sots pena de V sous, que sien de partits axí com damunt es dit.

147. Ítem, ordonaren que com se sdevendrà que forment valia més de XX sous la migera, que tota flequera que pastarà en la vila de Conesa que com pastarà pa de flequa per X sous que.n hage a pastar de ros per V e axí segons més e menys, sots pena de II sous, los quals sien partits axí que.n hage la cort lo terç e los mostaçafs les dues parts.

[10] 148. Ítem, ordonaren que tota flequera que sie tenguda de pastar a la vila axí que sie afermada a la vila que vulle pastar pa per portar fora la vila, lo qual pa sie de flequa o de ros, que si.l met en son alberch que perde lo pa e sie cayguda en pena de LX sous lo qual pa e pena sie guanyat lo terç a la cort e les dues parts al acusador.

E en Guillem Max, balle damunt dit, ferma los dits ordonaments

149. Ítem, ordonaren que tot hom e tota altra persona qui no diesque anyell de pa en la vila, ne el terme de Conesa, que.l hage a de ffer en la vila o si avenir no.s pot del preu ab lo carnicer, que lo carnicer l.age a de ffer tota orà que.n sie request e que lo carnicer n.age per quada anyell o moltó VIII diners per ses trebals. E si negú ven negun anyel o moltó de pa a negú de ffora vila sie quaygut en ban de V sous, dels quals hage la cort lo terç e l.altre terç l.acusador e l.altre terç la obra de la sglea.

150. Ítem, ordonaren que tot anyel de pa se pusgue vendre a pes de moltó per tot lo mes de setembre.

151. Ítem, ordonaren que tot hom e tota dona que tayl rama en arbre d'altri sens volentat d.aquel de qui serà l.arbre, si l.arbre e fruyter, pach de ban V sous. E sinó e fruyter, pach de ban II sous, los quals sien de partits axí que hage la cort lo terç e les dues parts aquell quil don pendrà.

En Guillem Max, balle damunt dit, ferma tots los dits ordonaments.

152. Diumenge a XI de gener anno a nativitate domini MCCCLXX primo. Ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl cridat que tots los diners dels decrets que té en Guillem Max sien de la vila.

153. Ítem, ordonaren que tota flequera que començ de pastar a flequa que ho hage a tenir I any complit, e que.s scriue aquell dia que començarà e hage a tenir la vila bastada lo dit an de bons pans de flequa, sots pena de L sous. E tota vegada que sie trobada menys de pa que sie quayguda sots pena de II sous e que una flequera no scús altra e los dits bans sien de partits axí que.n hage la cort lo terç e les dues parts los mostaçafs.

[10v] E en Arnau Prunera, lochtinent de balle per lo honrat en Pere de Conesa, ferma los dits ordonaments.

154. Diumenge a XVIII dies auts del mes de juliol del any de la nativitat de nostre Senyor MCCCLXX. Ordonaren los jurats e prohomens del loch de Conesa en conseyl cridat e ab conseyl e volentat de la senyoria de Conesa que nuyl hom del dit loch qui entre en ciutat o en qualsevol altre loch, de que solguessen haver per lur peatge o jornal d.un dia per anar per faenes de la vila, que axí com no solien haver tern serà per dia que de qui avant no.n hagen dobblen sou.

Açò ferma la cort

155. Divenres dia de Sant March anno a nativitate domini MCCCLXX primo. Los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl e ab volentat de la senyoria del dit loch e en conseyl cridat ordonaren que nuyl hom, ni nuylla altra persona no gos cuyler fulla de safrà, en safrà d.altri, sens volentat d.aquell de qui serà lo safrà. E aquell o aquella qui u farà, pach de ban I sou, dels quals hage la cort la terçera part e l.altra terçera lo guardià e l.altra terçera aquell o aquella de qui serà lo safrà.

Açò ferma e atorga l.onrat en Pere de Conesa

156. A VI dies auts del mes de juny *anno a nativitate domini* MCCCLXXII. Ordonaren los jurats ab los prohomens de Conesa en conseyl cridat e ab conseyl e volentat de la senyoria que tot porch o porcha que vage a soltes per la vila de Conesa, que pach de ban I sous, e si va per lo terme a solts, pach de ban XII diners, dels quals bans hage la cort la terçera part e l.altre terç del acusador e l.altre terç sie de la obra de la sglea.

157. Ítem, ordonaren el dia desús dit que tota ocha que sie trobada en blat o en ort d.altri, pach de ban IIII diners per oca. Lo qual ban sie partir axí com aquell dels porchs.

Los damunt dits ordonaments ferma e loa n.Anthoni [.]oma, balle del dit loch per l.onrat en Pere de Conesa.

[11] Divenres a XII dies del mes de setembre *anno domini* MCCCLXXIX

158. Ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl cridat e ab volentat de la senyoria que tot hom qui vage en negun loch per faenes de la vila que entre en ciutat, que no hage sinó II sous per dia.

159. Diuenge a III de març *anno domini* MCCCLXXXI ordonaren lo dia desús dit los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl cridat e ab volentat de la senyoria que tot hom e tota altra persona que jugarà en la sglea, ni el tarrat, que pach de ban X sous de dia e de nit XX sous, dels quals hage la cort lo terç e l.altre terç l.obra de la sglea e l.altre l.achusador.

160. Ítem lo dia desús dit ordonaren que nuyl hom ni nuyla altra persona no gos jugar de les grasses de la sglea davant Santa Maria, sinó IIII de son linatge. E si u faran que paguen de ban X sous del dit ban axí com desús dit.

161. Ítem, ordonaren que a nuyla núvia que are no gos seure en la sglea en los banchs, sinó IIII de quada núvia, IIII dones les pus prohísmes e les altres que paguen de ban X sous dels quals axí com aquel desús dit.

Disapte a XVIII de uctubre MCCC [en blanc]

Lo dia desús dit ordonaren los jurats e prohomens de Conesa ab conseyl cridat e ab volentat de la senyoria que tota galina que sie, e tot gal, e tot pol e pola, que serà trobat en ferregi [en blanc]

Ítem, que lo dia desús dit ordonat (...) de I [en blanc]

Ítem, lo dia [en blanc]

162. Disapte a XVIII de uctubre anno domini MCCCLXXXII lo dia desús dit, ordonaren los jurats e los conseyllers de Conesa ab conseyl cridat e ab volentat de la senyoria que tota galina e tot gal [11v] o polla o pol que sie a trobat en malfeyta que pach de ban l diner.

163. Ítem, lo dia desús dit ordonaren que tota vegada que sie cridat conseyl dels conseylles que aquell qui no y sirà al dit conseyl, que pach de ban dos sous dels quals hage lo terç la senyoria e l.altre la cusador e l.altre l.obra de la sglea.

164. Diluns a VII de embre anno domini MCCCLXXXII lo dia desús dit, ab conseyl cridat e ab volentat de la senyoria ordonaren los conseyles que tot hom de la vila e del terme de Conesa que a dugue pex, que pas per la vila ni pel terme del dit loch, que.n hagen a gequir en la vila quastu o entre tots per quada dia e per quada vegada que.n portaran que a dia de divenres e a dia de dejuni per VIII sous e dia de carnal per VI sous e aquel pex hagen a dur en la plaça del dit loch e aquel pex sie d.aquel dels (...) o de quosemblant sots la dita pena e aquel que.n portarà aquel dia que venrà nage a venre a tothom que.n volrà.

165. Encara hordonaren los dits jurats e prohomens que nengun bestiar stranger, gros ni menut, no gos entrar al terme de Conessa del camí qui a Turlanda e de Turlanda a Senta Coloma ni aytant com és dita bassa del rec strany ni privat.

166. A X de mag any MDXVIII fonch afermat en (...) per que (...) a un any a for de XIII dines lliura moltó tot l.any, la carn grosa a X dines tot l.any, e layel a XI dines lliura, a aver bou si la vila ne volrà e per (...) en son temps e axí ho a jurat en poder de mi Johan Uluga, balle, en dit any, etc.

[12] Ordonaments que.s pertanyen al guardià

167. Ordonaren los dits jurats e prohomens que tot bestiar menut, çò es saber ovella e moltó o cabra, que mengarà glan, ne prunes, ne altra fruyta en glanes, ne en fruyters d.altri sens volentat d.aquel de qui seran los glanes o fruytes, que pach de ban per quada bístia mayla. *Placet abbat primum capitulum.*

168. Ordonaren que tot bestiar menut qui.s acost d.un destre a neguna plantada que roure spusque que pach de ban per quada bístia maylla, axí emperò que la plantada o les parets sien senyades. *Placet abbati et secundum capitulum.*

169. Ítem, ordonaren que tot hom e tota fembra, guardià, vinyògol, ne altri que tayl en arbre alt o de bax sens volentat d.aquell de qui serà, pach de ban XII diners. E que si tayle arbre nodrit pach de ban V sous. *Placet abbati capitulum tertium.*

170. Ordonaren que tot hom e tota fembra que entre en ort d.altri, ni toquarà a fruyta

ni a ortaliça, si aquell de qui és no y és, que pach de ban XII diners de dia e de nit V sous, dels quals hage la cort lo terç e l.altre lo guardià e l.altre aquell de qui serà l.ort. *Placet abbati (...)*. E [en blanc].

171. Ítem, que negun hom ni fembra no gos levar sporguim, ni plexells, que sie en vinya ni en alou d.altri que tallada sie e siu fa pach de ban XII diners. *Placet abbati capitulum quintum*.
- [12v] 172. Ordonaren encara que negú no gos tenir coltia, sinó a V quarteres sembradura, e no gos tenir prat sinó a X punyerons sembradura, e que lo prat no hage ban sinó de Pascha fins a Sent Johan e lo prat e la coltia hage de ban I diner per bístia grossa e menuda maylla, en la coltia hage ban de Sent Miquel tro a cinquagèsima la coltia e los prats. *Placet abbati ab que sien senyalats. Capitulum sextum*.
173. Ordonaren que tot hom que mete bistià a pasturà per blat en marge que no hage cap, pach de ban III diners o esmen la tala si ni fa. *Placet abbati capitulum septimum*.
174. Ordonaren que tota bístia grossa ni menuda que roe arbrutxell plantat per mà d.om, ni srogat, que pach de ban per quada arbrutxell que rouran II diners. *Placet abbati ab que sie fruyter l.arbre. Capitulum octavum*.
175. Ordonaren que tot hom o fembra que quart bestiar gros ni menut en blat, ni en safrà, ne en coltia, pus de nit, que pach de ban II sous o que smen la tala si ni fa. *Placet abbati Capitulum nono*.
176. Ordonaren que tot hom o fembra qui prengue legums, ni veces en negun loch, sens volentat d.aquell de qui serà, pach de ban XII diners de dia e de nit V sous lo terç a la cort altre aquell de qui serà l.alou e l.altre lo guardià. *Placet abbati capitulum decimum*.
177. Ítem, ordonaren que negun bestiar gros ni menut no gos entrar en loch on hage hagut safrà o arrencat de II anys despuys que serà arrenquat, axí emperò que sie senyat e que hage aytal ban com en lo safrà. *Placet abbati a prima die madti usque ad festum Santi Martini in primo anno in santo anno a prima die septembris usque ad festum Santi Martini. Capitulum undecimum*.
- [13] 178. Ítem, ordonaren que tot bestiar que entre en era d.altri mentres garbes o blat e hage, que pach de ban VI diners per bístia. E si blat batut e guarbes no y ha, pach de ban bístia grossa II diners e bèstia menuda I diner, partits lo terç a la cort e lo terç al guardià e l.altre aquell de qui serà la era. *Placet abbati capitulum XII*.

179. Encara ordonaren que nuyl hom ni nuylla fembra no gos tayllar nuyl arbre nodrit ne sporgat per mà d.om sens volentat d.aquel de qui serà. E qui contra farà que pach V sous.
180. Encara ordonaren gros ni menut que entre en blat ni en safrà que pach de ban II diners bístia menuda e ístia grossa VI diners, dels quals hage la cort lo terç e l.altre terç aquell de qui serà lo blat e lo terç al guardià. *Placet abbati capitulum XIII.*
181. Encara ordonaren los dits jurats e prohomens que nuyl hom ni dona, fadrí ni fadrina, no gos treer lenya, ni fer lenya en devesa sens volentat d.aquel de qui serà la devesa, e si u fa pach de ban V sous. Encara que negú no gos metre bestiar gros ni menut en les dites deveses sens volentat d.aquell que serà la devesa, e si u fa pach de ban çò es saber tota ramada de XX bísties e de més de carnestoltes fins a Sent Miquel V sous, e de Sent Miquell tro a carnestoltes II sous per la dita ramada. E si son de XX aval que paguen de carnestoltes tro a Sent Miquell II diners per bístia e de Sent Miquell tro a carnestoltes diner per bístia. La terçera part a la cort e la terçera aquell de qui serà la devesa e l.altra al guardià. *Placet abbati d.un sie assentada per senyor com a devesa. Capitulum XIII.*
- [13v] 182. Ordonaren los conseyllers que totes cabres e tots bochs que sien a trobades dins lo terme de Conesa e de Çaladern que paguen de ban per cada bístia II sous, lo terç a la cort e l.altre terç al guardià e l.altre al acusador e que puxen tenir una cabra a dida. *Placet abbati capitulum XV.*
183. Encara ordonaren los dits jurats e prohomens que negun bestiar strany, gros ni menut, no gos entrar al terme de Conesa del camí qui va de Turlanda a Santa Coloma ni aytant com és dita bassa del reg strany ni privats.
184. Ítem, que negun bestiar menut no gos entrar de la sort d.en Bernat d.Almenara amunt entro a la sort d.en Nuet, de Pascha fins a Sent Miquell, e açò és a solarog. *Placet abbati capitulum XVI.*
185. Ítem, que negun bestiar no gos entrar en lo torrent de la vinya del Castell avall, ni entro a la vinya d.en Monsarrat Pugalt més que puxen passar al ribaç d.en Çabater e al molí. *Placet abbati capitulum XVII.*
- [14] 186. Ítem, ordonaren que negun bestiar strany no gos entrar el terme del camí dels Obachs amunt, ni de la rasa d.en Johan Duran aval, e per tots los damunt dits ordonaments hage ban que tot ramat que sien de XX bísties amunt, pach X sous, e de XX aval, II diners per bístia. E bístia grossa XII diners la terçera a la cort e altre terç al guardià e l.altra a l.obra de la sglea. *Placet abbati capitulum XVIII.*
187. Ordonaren los conseylls del dit loch que tot moltó o ovella anyell que entre en

vinya o en ort o en safrà d'altri pach de ban II diners per bístia. *Placet abbati capitulum XIX.*

188. Ítem, si entren en mayllol que pach de ban per cada cep que roura II diners o smenen la tala, però que sie senyat lo per mayllol lo terç a la cort e l.altre aquell de qui serà lo mayllol e l.altre terç al guardià. *Placet abbati capitulum XX.*
189. Ítem, tota bístia grossa que sie atrobada en blat d'altri sens guardià, pach de ban VI diners per bístia. *Placet abbati capitulum XXI.*
190. Ordonaren los conseyles que tot bestiar que entre en guareyt del primer dia de maig entro a Sent Miquell, que pach de ban per bístia II diners, e açò entro hagen tocada tèrcia. *Placet abbati que sie reconexença dels jurats. Capitulum XXII.*
- [14v] 191. Ordonaren los conseylles que negun bestiar no gos entrar en restoyl ni en segada mentre selar hi hage, ni garbe. E si u fa pagen per bèstia IIII diners, lo terç a la cort e l.altre terç aquell de qui és la segada e l.altre al guardià. *Placet abbati que per bístia paguen I diner. Capitulum XXIII.*
192. Ordonaren los conseyles que tot bestiar que sirà a trobat fora los stanchs de puys que lo seny del ladre serà gequit de sonar, çò és de la era d.en Cardona, de la era d.en A. Carnicer, del mas d.en Texidor, de la era d.en P. Max, e d.en Monsarrat Max, del colomer d.en Bernat d.Oluga, de la era d.en Bergadà, de la era d.en Calvet, que pach de ban II sous, dels quals hage lo terç la cort e l.altre terç la cusador e l.altre lo guardià. Plau al abbat del bestiar que ve a la vila e si no ve a la vila e no es encorralat a la ora del seny que pach lo doble. *Capitulum XXIII.*
193. Ordonaren los conseyles que negun bestiar que entre en guareyt ni en restoyl, per poch que plugués, que pach de ban II diners per bístia dels quals hage la cort lo terç e l.altre aquell de qui serà l.alou e l.altre lo guardià. *Placet abbati ab que per la pluga los per ells vaguen e sie a conexença dels jurats. Capitulum XXV.*
- [15] 194. Ordonaren que negun bestiar strany no gos apletar de dia ni jaure de nit. E si u fa pach de ban LX sous dels quals hage lo terç lo senyor abbat e l.altre terç l.obra de la sglea e l.altre terç lo guardià. *Placet abbati capitulum XXVI.*
195. Ordonaren los conseyles que tot bestiar que entre en guareyt, per poch que plugués, que pach de ban II diners per bístia dels quals hage la cort lo terç e l.altre terç aquell de qui serà lo guareyt o lo restoyl e l.altre terç lo guardià.
196. An encara ordonat los dits jurats e prohomens que nuyl hom ne nuylla fembra no gos fer erba en blat d'altri, pus que sie esmençat de spigar, sens volentat d.aquel de qui serà lo blat, que pach de ban XII diners dels quals hage la cort lo

terç e l.altre aquell de qui serà lo blat e altre lo guardià. *Placet abbati capitulum XXVII.*

197. An encara ordonat los jurats e prohomens que tot bestiar que sie a trobat dins lo terme del dit loch e pastur [15v] en lo dit terme XX dies que sie tengut de pagar la tayla del dit loch, açò après que lo manifest serà feyt. *Placet abbati* que sin comprèn C o CC e aquest venran o teniñt aquest ni afigen que de tant com ne afegiran que paguen, çò és que del que an comprat ultra los nombre que tenien que paguen. *Capitulum XXVIII.*

198. An encara ordonat los jurats e prohomens que negun bestiar no gos entrar en negun tros que sie plantat de ceps per tot lo mes de abril, ni de mag, en çò del seu d.altri. E si u fa que pach de ban per bístia II diners. *Placet abbati* ab que sie assenyalat e ab que y hage L ceps aquests de I destre no si gosen atañçar. *Capitulum XXIX.*

És intenció nostra que si algun ban scrit exien que los jurats ho pusquen aclarir ab que no y pusquen afegir a les penes.

199. Diumenge a XV del mes de setembre anno XXV. Lo dia desús dit ordonaren los conseyles del dit loch que lo carnicer no gos (...) venre carn a la [16] carniceria d.aquella que juheus hage degolada a (...), sots pena de V sous, ni aquella carn no li face (...) la qual pena si comesa sirà sien les dues parts dels mostaçafs e la terçera de la cort.

200. Ítem, tot moltó que sie atrobat en ort per pasturar, ni sie guardat per negun, que pach de ban XII diners dels quals hage lo terç aquell de qui es l.ort e lo terç lo guardià e l.altre la cort. E bístia grossa qui entre en los dits orts sens guardià que pach de ban VI diners e que sie atrobada (...) guarden XII diners.

201. A VIII de març any mill CCCCXXXI a. lo conseyl general congregat ordonaren que tots debats e qüestions que se sdevinguen en los hòmens de Conesa ni dones de L sous aval que jutge nonch puxe venir ans aquells que tals qüestions hauran hagen star a dita e declaració de que.ls dos prohomens que lo conseyl general hi elegiran e que los dits prohomens hagen a dir sots pena de V sous [16v] e que les parts hagen astar a dita declaració (...) dits prohomens sots pena de V sous e que (...) en sa força e que los dits prohomens ne (...) per lliura.

E n.Anthoni Nuet, balle del callà, ferma (...) ordonament.

202. Ítem ordona lo dit conseyll que no puxen (...) de (...) dies avant si donchs no va en (...) que (...) hage mes termes de IIII jorns.

203. Ítem ordona lo dit conseyll que puxen penra (...) que volran e que non puxe haver (...) sinó çò que la vila li assignarà de lo (...)

A XXVI de març any MCCCCXXXVII

204. Ítem, lo conseyll general ordona, presents los jurats, que pex vermayl se vene a dia de juny a VIII diners la lliura e a dia de carn a V diners e beguerut a dia de deguni a III e a dia de carn a II diners.

[17]⁷ e bastin (...) axí matex e (...) dia de (...) e a dia de carn (...) a dia de (...) e a dia (...) sie en tot a reconexença dels (...)

Ítem, que tot hom que tirarà (...) a lexar pex a dia de (...) carnal per IIII sous e si no u (...) lo terç sie de la cort e (...) al balle.

Ítem, que si tornen pex de (...) Coloma de Cervera (...) puxen venre sots (...) damunt es dit (...).

Ítem, que degú no (...) de la flequera si u fa (...) segons es dit (...).

[17v] (...)434 lo conseyll general ordona (...) conseyll general e de conseyllés (...) rahó que lo dit (...) hage a (...) de la vila (...) per a (...) vulles per (...) metre vulles (...) per tenir qualsevulle ofici.

(...)seyl que tot hom que (...) que hagen en lo loch de Conesa (...) lo dit ordonament (...) en Bernat Nuet per lo (...) abbat e per honrat P. (...) en P. de Conesa calla (...).

(...) juliol 1434 lo conseyll (...) que prengue terres a lauro (...) o per qualsevulle raó (...) questes de senyor.

Novembre 1434 ordona (...) sie atrobat en mala(...) sie trobat sens guarda (...) pach de ban III sous lo terç (...) [18] a la cort e lo terç (...) terç als mostaçafs.

Diumenge a XX (...) seylles cridat (...) no gos tenir (...) bon strany es (...) V sous lo terç a la cort (...) fforen fermas (...) Bernat Nuet, balle (...) Sentes Creus e (...).

A XXIII (...)

Ítem, ordona lo conseyll (...) de Conesa que los (...) que non hagen (...).

7. Els folis 17 i 18 estan partits per la meitat, en sentit vertical.

Ítem, ordona lo (...) per la vila no (...) I sou VI diners e si en (...). Ítem que sinó va (...).

Ítem, ordona lo dit [...] V sous quascú.

[18v] (...) compte que no poden (...)

(...) e aquell los (...) de (...)

(...) que la vila elegirà (...) a plegar e que non puxe (...) aquella hage a exercitar e (...) forçador e botiga (...) metre blat en recó (...)